

ZENTA és VIDÉKE

HELYI ÉS VIDÉKI KÖZÉRDEKŰ HETI KÖZLÖNY.

Szerkesztő helyiség:
Kigyó utca, 262. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:
Egész évre 4 frt. — Félévre 2 frt. — Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.
Hirdetési díjak: Egész oldal 20 frt. — Fél oldal 10 frt. 50 kr. — Negyed oldal 5 frt 50 kr.
Bélyégdíj minden hirdetés után 30 kr.

Kiadói hivatal:
Schvarcz Sándor könyvkereskedése, hová a előfizetések és hirdetések intézendők és ezek díjai fizetendők.
NYILTTÉR PETIT SORA 15 KRAJCZÁR.

Felhívás a tiszt. olvasó közönséghez.

A „Zenta és Vidéke”-ből ez már az ötödik szám, mit a n. é. közönség ez uttal kezébe vesz. Jól tudjuk, hogy a nagy-mindenségben csupán rövid, muló csekélység az az idő, mely e lap keletkezése óta mostánig lezajlott; ámde a komolyan gondolkozó férfiak előtt e kicsinyke időnek is elegendőnek kell lenni arra nézve, hogy határozott választ tudjon adni e kérdéseinkre: Vajjon a „Zenta és Vidéke” eddigelő híten felelt-e meg programjúnak? midőn megjelenésekor egyebek között azt mondá, mikép a lap fölve, tisztességes, változatos élénkség lesz — minden irányban!

Semmi sem nehezebb, mint manapság Zentán hírlapot szerkeszteni, úgy, hogy az a közönség bizonyos részének igényeit, izlését csak távolról is kielégítse, mert — mi türes-tagadás! — nálunk az izlés ez irányban sokaknál határozottan meg van rontva.

Elég sajnós, de még mindég akad Zentán több olyan furesa izlésű ember, a ki így gondolkodik és érez: Ha a helyi lapokban nincs személyeskedés, nincs heccz! — akkor az egész újság semmitörő füresség.

Természetesen, az ilyen szabású emberek előtt a „Zenta és Vidéke” üres papiros gyanánt szerepelt eddig, sőt ezek előtt lapunk ezutánra is ilyenek fog tekinteni, mert valamint ezen 5 számon kereszttül a „Zenta és Vidéke” egyes-egyedül a közérdek mellett emelte fel szavát, úgy jövőben is kizárólagosan a jóügy, a közérdek szolgálata lesz e hírlapnak vezér-elve mely elvtől soha, semmi körülmények között nem fog eltérni.

TÁRCZA.

Czigánysátorban.

Nincs itthon az öreg vajda
Én ülök benn a helyén
Lobogó tűz lángja mellett,
Fölborult üst fenekén.
A pipámba barna lány tesz
Piros szemű paraszat,
Lábaimnál barna legény
Rikátja a hurokat.

Fütyöl a szél odakivül,
Meg se tudjuk idebenn, —
Oh a sátorponyva népe
Füрге, forgó, eleven.
Nyárba, télbe, hóba, szelbe,
Mindig jó kedv lakik itt,
Csak a piros tűz lobogjon
Es legyen rá tenni mit.

Ezüsthaju öreg asszony
Befüzigeti tenyerem;
Persze, hogy megáld az Isten,
Mit nem adna meg nekem?
Borom, buzám, egészségem,
Malaczaim, tehenem, —
Ha megjön a vándorgolya,
Megpihen a fedelen.

Csillagszemű kis menyecske
Sűrű, forog elibem:

És a kiknek ez az eszme, ez a vezérelv tetszik, — kísérjenek bennünket megkezdett utunkon . . .

Teljes nyíltszívűséggel és bizalommal fordulunk ugyanezért minden illető izlésű, becsületes gondolkozású emberhez s tisztelettel kérjük, mikép lapunkat — jövőben szellemi, erkölcsi és anyagi támogatásukra méltatni kegyesek legyenek.

A „Zenta és Vidéke” előfizetési ára:

Egész évre 4 frt.
Fél „ 2 „
Negyed „ 1 „

Jelen számunkkal, tiszt. vidéki megrendelőink könnyebbségére, az előfizetési pénzek beküldésére szolgáló posta-utalvány lapokat küldünk.

Szives üdvözléssel

A „ZENTA és VIDÉKE”
szerkesztősége és kiadó-hivatala.

1889—1890.

Két évet jelző szám. Mult és jövő. Előbbtől búcsút veszünk, utóbbtől üdvözöljük; — így szokott ez lenni s e szokás soha sem mén ki divatból. Elbúcsúzva a multtól rendszeren el is feledjük, üdvözölni a jövőt, örömmünkben rendszeren megfelekezünk annak bizonytalan voltáról. Ez emberi gyengeség, mely gyengeségtől a legkevesebb ember ment. —

Isten látja lelkemet. Ő a bizonyosságom, hogy neheztelni valakire nem erős oldalam, de hogy így a mult év végén, az új év küszöbén komolyan neheztelek a naptár csinálókra, ezt senki tőlem rossz néven nem veheti, mert erre nekem fontos okaim vannak. A sok közül egyik fő oka neheztelémnek az, hogy az ó- és újévet elválasztó

Ki teríti jóvendőmet
Kopott kártya képiben.
Ellenem a piros dáma
Köszörűli agyarát, —
Sohse féljek! áll elébe
Tökfilkő, a jó barát.

Dübög a föld, ing a sátor,
Neszes rajkó kitekint,
Haza jött az öreg vajda,
Lova nyerit odakint.
Ugy elhallgat benn az élet,
Csali mese, hegedű, —
Belépett a nagy hatalmu,
Övé a szó egyedül.

Rajkó lapul ponyvaszálen
Hallgatag a lány, legény,
Magam én is rosszul érzem
Lukas üstöm tetején;
Fölkelek a bűszke trónrud,
Ha már itt az uraság, —
Isten-uccse nagy hatalom
Az a czigányvajdaság.

Móra István.

Az idealista évei.

(Karczolat.)

Az emberek megszokták a kalendárium irókkal keresztül metszteni a telet s abból az ó- és újévek juttatni érdem szerint: az öregéveknek adnak egy hónapot, s ha kitélt az ideje, az időjós atyafit legtöbbször skartba teszik, ki ide, ki amoda. Egyik

napot így tél derékra tették. — Hát nem furesa dolog-e az, hogy most az év megújul, a természet pedig fehér palástba burkoltan halottként nyugoszsza a boldogok álmát. — Valószínűleg ezen beosztással jelezni akarták, hogy a halál esőndes álma társzomszedságában van az első öntudatlan lét perczeinek, melyekben bár élünk, de annélkül, hogy valaha rá vissza is emlékezhetnénk. — Azért, ha legparányibb izléssel birtak volna az időhatárok rendezői, okvetlenül tavaszra tették volna az új év napját; azon időre, midőn a vénülő föld szíve is melegebben lüktet, midőn a langy szellő és napsugár, a fakadó rügy és dallos madár új életet hirdetnek. — A köznap ember szíve is emelkednék, ha kilépve a természet új életre ébredt légkörébe, igazolva látná azt, mit a naptárból olvasott; míg így dideregve kénytelen duzzogni az időbeosztás ügyetlensége ellen s törheti árva fejét azon, miféle újság lehet ott, a hol semmi változás nem történt. — No de ha őseink évszázadok óta megnyugodtak az időnek illetően kellemetlen beosztásában, én sem kívánok e téren legalább nálunknál választékosabb lenni; — de azért ne mondja senki, ha kivált végig gondol az új évi misériák hosszú és sokszor bosszantó láncolatán, hogy ok nélkül neheztelek Chromos ügyetlen szolgálaira. — Azt hiszem, sőt erősen meg is vagyok győződve arról, hogy az első naptárkészítőt a kerek világ minden borralalón élődo existentiája vesztegette meg, hogy ily időre tegye a napot, midőn sokszor a locs-pocstól, legtöbb esetben a hidegtől nem kívánkozik ki az ember s kénytelen szobája négy falát s meleg

végkép elpusztul, másik örökségben marad az utódoknak.

Különösen van egy fajtája az embereknek, kik szeretnek elmerengeni a multban ép úgy, mint a jövőn.

És ezek: az idealisták.

Az idealista saját képére teremt Istent, világot, — szóval mindent. Az ő szemében az évnek megvan a maga ifjusága, melyet az emberek tavasznak hívnak. És így tovább, — lejárhatja az élet, ott szabván életének határt, ahol megint az ifju év tavasz-mosolyával megjelenik.

Az idealista fölöttébb tiszteli az öregeket, ellesi érzelmeiket, osztozik örömeikben s bánatukban; vissza álmodik velük tavaszt, ifjuságot, rég letűnt multakat ép úgy, mint előre száguld a képzelt szárnyain, messze előre . . .

Nem lesz érdektelen a nálam levő adatok után, azon évek neveit sorban ide iktatni, melyeknek örökségükben is voltak bizonyos rendkívülbb, szebb álmái s ahogy ezen álmok rendkívülbb részleteit az emlékezet időről-időre feljegyezte az évek ravatalaira, úgy jegyzem én is az utódoknak szánt örökség gyanánt.

Az 1289-ik évben decemberben oly meleg volt, hogy a lányok karácsony és három király ünnepén viola, és más virágu koszorukat hordták; a fiuk pedig a szabadban fürödtek. — A fák addig tartották meg régi leveleiket, míg újat nyertek.

1301-ben nagy hőség volt nálunk egész télen át és újévkor meg teljes virágpompájukban álltak a fák.

kemenczjét őrizni, mikor aztán nyakába zudulnak az új év első napjának kellemetlen kellemei.

De ha vannak e napok kellemetlenségei, vannak számba vehető jó oldalai is. Mily alkalmas e nap komoly gondolkozásra is! A mult idők s napok feletti bánat egy pillantást enged vetnünk nem csak bensőnkbe, de azon viszonyokba is, melyek között közvetlenül élünk. Ott látjuk a meg-hiusult remények foszlányait, a büszkén mérés vágyak romjait, a küzdelmes életfajáról lehullott hervadt-sárga leveleket, melyekre a késő bánat keserű könnyei hullnak. Itt az ármány és irigység, gyűlölködés, önérdék és pártarcok mérget-lövelő kigyóit. — Csak 365 nappal lettünk idősebbek, egy évvel lett teresebb életünk rovása; — egy évvel lett életünk szegényebb s hány csalódással gazdagabb! — A remény talán tűzesebb, zöldebb, a szív pedig vénült; — a keserű tapasztalás kérge rajta egy kéreggel szaporodott . . . Így mulának el felettünk a mult év napjai így suhannak majd el fejtünk fölött a ránk jövő év napjai is. A mult a jövőnek tükre, mely sibarrita vázként fordítja felénk sivár orcáját. . . . De talán csak nem? . . . E kérdésre a válaszadás tőlünk függ.

Ha társadalmi életünk mételyes légkörére gondolok, a mult eseményei nem sok, vagy igen gyarló reménnyel kecsegtetnek a jövőre. Mikor áll be a jobb időket jelző fordulópont, mely pont jelezni fogja az emberi szenvedélyek extemporizálásának határát, — ki tudja ezt? . . . E métely oly lethargiában ringatja a regeneráló elemeket, hogy addig míg e lethargia tart, egy jobb-jövő eszméje szótagi fogalommal zsugorodik. Az akarat és tehetség nem hiányzanék erre jobb körünkben, de igen is hiányzik erre az akarat és tehetség mozgató eleme: a határozottság; pedig itt volna már az idő, hogy e minden téren mételyként ható idegen elemeket válamitaná ki alapjában derék társadalmunk. Itt volna ideje, most még nem késő, hogy leplezve a sorainkban dúló elemek oda küldessenek, hommát nincs többé fel-támadás, az erkölcsi halálba.

Nagy és fontos munka vár a jövő évben is a hivatott tényezőkre. Alig kezdjük meg az 1890-ik évet, azonnal élénk gördül iskoláink kérdésének kemény héju diója. Kemény héju diónak nevezem ezt, mert azt megtörni, illetve úgy megoldani, hogy abból csak haszon háromoljék magára az ügyre, kemény feladat lesz, mert a szét-

Az 1420-ik év tele oly enyhe volt, hogy márcziusban a fák, áprilisban a szőlők virágoztak, s az utóbbi hóban már érett cseresznyét, és májusban már szőlőt is lehetett enni. — Hat évvel ezután 1426-ban Mikulás körül virágoztak a fák és a mezők, kertek virágokkal valának borítva.

1478-ban karácsonytól három királyig minden éjjel menydörgés volt hallható, egyesülve jég-esővel és nagyon meleg széllel.

1494-ben a cseresznyefa már januárban virágozott.

Az 1524-ik év karácsonya jég helyett violát és hó helyett százszor-szépet hozott.

1538. decemberben az erdőket virágok borították és 1572-ben februárban költöztek az énekes madarak.

1617-ben januárban paszirták és filemilék zengtek a szabadban; hasonlóképen 1659-ben is.

1722-ben oly gyenge volt a tél, hogy hazánkban északi vidékén is alig fűtöttek. 1772-ben februárban valóságos langyos májusi szellők jártak.

1790-ben januárban a rózsák virágoztak.

Lám, ilyen merész fantáziája van egy-egy ideálistának! És ez csak a multa szőlő; hát ha még a jövőt is elmondani megpróbálkoznánk.

De erre már most az egyszer nem vállalkozunk. Csupán egy óhajjal hozakodunk mostanság még elő . . . Bárcsak valamikor az utódok így irnának felőlünk, Zenta mai lakosai felől.

Az 1890. év pedig a zentaiaknak meghozta azt, mit olyan régen nélkülöztek és a mi után a jó lelkek annyira epedtek: az egymásiránti közbecsülést, bekés szerető szíveket minden hajlékba! . . .

Boldog új évet!

Kovács Géza.

huzó személyes érdekek, pártérdekek, uralkodhatnásági viszketek s több ilyen fajta erkölcsi szempontból feltétlenül elítélendő dolgok háttérbe szorítanak minden szentebb és magasabb érdeket.

Az 1887-ik évben megalakított iskolaszék mandátuma legközelebb lejár és népnevelési törvényeink értelmében újra lesz alakítandó; de miként fog ez megalakulni, ez azt hiszem minden az iskola-ügy iránt érdeklődőnek gondolkozásra bő és fontos anyagul szolgál. Az iskola, szóval a népnevelésügy az, minek soha sem volna szabad e pártkérdések sokszor kétes értékű bő köpenye alá kerülni. — Hogy Zentán még ezen ügy is oda erőszakoltatik, fényesen igazolva lett ez évi május hó 11-én történt választás alkalmával, midőn egy minden törvényt felforgató, kierőszakolt választásból kifolyólag a népnevelés ügyének vezetése oly testületre kívántatott bizatni, mely testületnek — valljuk meg az igazat — egy jó része maga is még nevelésre szorult. — Sokkal ismertebb a májusban inszenizált iskolaszéki bohózkodás, semhogy részletezni kellene: — midőn megessett Zentán az a páratlanul álló dolog, hogy egy nyeregbe két vitéz akart elhelyezkedni, — míg végre magasabb parancsszó az erőszakoskodó filiszteust leparancsolta oda, a hová való, a porba. Vak lett volna hivatva a vakot vezetni.

Rá mutassak e népnevelési ügyünk ama bibéjére, hogy tantermeink nagy része túltöltött. Az osztályok szaporításának kérdése elől ki nem térhetünk; s ha oly egyénekre bizatik iskola-ügyünk, kik a községi költségvetés tárgyalása alkalmával is szűkeklübségüknek és homályos intellektualis voltuknak fényes jelét adták, azoktól édeskeves jót lehet várni . . . Ehhez azt hiszem nem kell kommentár.

Népnevelési ügyünk fontos volta kívánja, hogy:

a.) A küszöbön lévő új iskolaszék megalakításánál ne a politikai velleitások, hanem az ügy szentsége legyen az irányadó körök vezéreszméje. Ha oly módon szerveztetik újja iskolaszékünk, miként az május hóban megkíséreltetett, ez valóságos merénylet lenne a népnevelés ügye ellen.

b.) Miután a népoktatási törvény kétséget kizáróan, határozottan intézkedik az iskolaszéki tagok megválasztását illetőleg, tartásuk szem előtt e törvény nem eléggé hangoztható szavait, hogy: az iskolaszékbe lehetőleg ahhoz értő egyének választassanak.

c.) Az értelmiség, mely leginkább hivatott a népoktatás ügyének vezetésére, ha szükség, vegye használatba ama fegyvert, melylyel a demagogia legyőztető. Hogy melyik ez? Sokkal inkább közszájon forog, sem hogy arra tüzetesen rá mutatni kellene. Az egykori angol miniszter, egyik kedvenczét hozta javaslatba egy hivatali átlomásra a miniszter-tanácsban. E miatt egyenlenségek támadtak és a király nagyon megharagudott. Végre a miniszter elvitte a kinevező patenst a királyhoz s a névnek üres helyet hagyott. „Kinek nevét írjam be tehát felség? — kérde a miniszter. „Inkább az ördögét, ha e hivatalra alkalmas, mint kedvenczedét, kinek legfőbb hibája hogy tudatlan“. — Fiat applicatio, Laicus.

Vidéki levelezés.

Martonos, 1889. decz. 28.

A multkoriban adta ki a község a Tisza védonalát töltés végett, árlejtéssel. Mint legkevesebbet kérő Gfrerer M. vasúti vállalkozó vállalta föl méterét 18-9 krajcárért. A munkalátot folyó hó 2-án kellett volna megkezdeni, de — mint látszik — utóbb „öreg anyó“ közbe szőtt A föltételek szerint 20 munkanap alatt késznek kell lenni.

Az iskolás gyermekek kriszkindlije — ftdő Habram István ny. plebános ur által tett nemes ezülvérványból az idén is — mint a lefolyt években — a szegényebb szülők gyermekei új lábbelivel láttattak el. F. hó 15-én volt a kiosztás. Mily öröm volt nézni a kis gyermekeket, kik a szép ajándékot lábukon nézegették, kendő és fővegeikkel — a reá tapadó hótól — törülgették.

Évenként 25—30 pár új lábbelit oszt ki a jótévő. Aldja Isten erette és adjon az Isten minden községnek ily nemesszívú emberbarátot! A fentirt jótévő ur ezen kívül köztudomás szerint írószerekre is tett alapítványt. Az összes róm. kath. tanulók ellátatnak mindenképp írószerekkel, ezenkívül a község tankönyvekkel látja el a tanulókat, úgy, hogy a szülőknek egy krajcár kiadásuk sincs gyermekeik tan- és írószereire.

F. hó 25-én esti fél 6 órakor tisztelt az iskolás gyermekek küldöttsége — számszerint 28-an — főtiszterendő Habram István ny. plebános urnál, mint jótévőjöknel, felköszöntvén az erdemes emberbarátot név-előestéjén, és megköszönve a nemes alapítványaiban tett jótéteményt, melylyel (köztudomás szerint) évenként a róm. kath. iskolában szükséges írószereket és a szegény szülők gyermekeinek évenként 25—30 pár új lábbelit biztosított örök időkre. Az ünnepeltet saját lakásán köszöntötték föl a tanító és számos előkelő ur jelenlétében — alkalmi dalok kíséretében. A tisztelgés után a gyermekek és az összes jelen voltak átmentek az új iskolához, hol az ünnepély másik része, dalok és gyermek szavalatokkal fejeztették be. Az ünnepélyt többen igen sikerültnek nyilatkoztak, sőt még megis dícsérték egy-egy ügyesebb tanulóit. — Mily jó lenne az évenként kiosztani szokott ruha kiosztást a k k o r r a használni s mivel karácsonnal éppen összeesik, valamelyik tanteremben — vagy talán a templomban — egy óriási karácsonyfát is fölláztatni, melyre a kiosztandó ajándékok közzemlére tételnének ki. Ez elosztatná népünkön azon uralkodó ferde elvet, hogy „adjon az én fiamaik is különben nem küldöm iskolába.“ — Vannak községek, hol az ilyen ünnepélyek nyilvánosak és ezek annyira meghatják a jelenlevőket, hogy többen könnyeznek és a nemes példa által buzdítatva versenyezve is tesznek jót a szegényekkel. Ismerve a jótévő ur szerénységét a nyilvános módot még nem alkalmazták, mert ő egyáltalán el akart zárkozni a nyilvánosságtól a jótéteményével s a lefolyt ünnepély meg tartásába is csak többek kérésére egyezett bele. Pedig ez nem fitogtatás szülte tisztelgés, hanem az őszinte elismerés, viszhangja. Itt is elmondhatjuk, hogy adjon a Teremtő minden községnek ilyen emberbarátot és akkor szeretett hazánkat nem a szuronyok, hanem az iskolák mentik meg az ellenségétől. — Még egyszer kiáltjuk szívünkbelől: Aldja meg az Isten az önzetlen, nemes szívű jótévőt!

A csendörök a mult hetekben többször megjelentek nálunk; mint egyébkor, úgy látszik ismét apasztják a „szegény legények“ létszámát. Bizony jól esik szegényeknek a közös koszt, de még jobban a vagyonosoknak az ő távozások. Községünk talán alkalmas tanya az ily fajta embereknek, hiszen ez az év csaknem vetekszik a mult évi „jeles emberek“ mennyiségével. Hja, Martonos ebben gazdag, jut még vidékre is „vendégszerelpeni.“ Mint hallatszik szerb-kereszturi lopásért is tőlünk vittek el a csendörök egypárt. De jól van ez így, váljék dícséretére az erélyes eljárás községünknek, no meg a csendőrségnek is.

Folyó hó 29-én erdőirtás volt. A kiseréti erdőt adta el parcellánként a község a legtöbbet ígérőknek. A mennyiben a talaját, mint termőföldet többre lehet használni az erdőnél. Azt mondhatjuk rá, jól tettük, de be ne következzék az az idő, hogy a sok erdőirtással a közegészség is fogyatéknak lesz, mint erdő nélkül a tűzfia. Hasznos és szükséges tehát az irtás mellett az ültetés is, mit nem tudunk eléggé ajánlani a t. érdeklő község figyelmébe! Ma már ott állunk, hogy minden kivágyott fa helyett 10-ét ültessünk, ne 1000 helyett — egyet se. Hiszünk, hogy a kirtott erdő helyet újat fognak ültetni.

Karikás.

Kanizsai levelek.

II.

Karácsony a szeretet ünnepe. E napon a kisdéd Jézus születésének emléket üljük meg, ki az emberiség iránt való szeretetből mint ember e napon született, hogy saját életével válthassa meg az emberi nem életét és boldogságát. De a karácsony mégis kiválólag a családok, különösen a gyermekek örömmünnepe. Méltó is hogy a kis Jézust azok ünnepeljék első sorban, kikről mint mester azt mondta: „Engedjétek hozzám jönni a kisdedeket mert ezek a mennyek országa.“

Ó-Kanizsán — úgy mint máshol is — a lefolyt hét a gyermekeké volt. E hó 23-án volt ovodánkban a karácsonyfa ünnepélye. De e 9 órákor a belső ovodában, — ennek befeljezése után a külsőben tartott meg az örömmünnepe az ovodai bizottság tagjai és számos szülő meg gyermekbarát jelenlétében.

Örömmel láttuk azon kedves meglepetést, melyet a kiesinyek arca tükrözött le, midőn a sok csece-becsével, szemet-szájút csiklandozó apróságokkal megrakott karácsonyfát megpillantották. És ezt a sok szép játékok, aranyalmát és aranydiót mind-mind a kis Jézus hozta nekik amiért jók voltak. De iparkodtak is kiérdemelni a sok

szép ajándékot, mert szépen verseltek és több kedves dalt énekeltek. A belső ovoda apró növényekéin azonban nagyon meglátszott az anyai szeretettel párosult nevelői ügyesség hiánya. Bár ne kellett volna még a páratlanbuzgalmu Ábrahám Julia óvónőtől megválnunk. De hiába öt makacs torokbaja a jól kiérdemelt nyugalomba kényszerítette.

Kedves meglepetés várta az igen szép számban megjelent vendégeket a külső ovodában, melynek nagytermében volt a plafonig érő, izléssel díszített karácsonyfa felállítva. A kedves mamájának segédkező Irma kisasszony muzsikás nevelőnői — szép ügyességgel, kiváló hivatottsággal vezette az ünnepélyt. A kis gyermekek részéről kitűnő figyelmet és fegyelmet, a nevelő részéről valódi szakértelmet tapasztaltunk. Itt igazán szép ünnepély volt, e helyen rend és tisztaság honol.

Az ó-kanizsai kaszinó decz. 26-án tartotta tisztújító közgyűlését. Ez egyetel közsegünkben közművelődési feladatot teljesít és így örülnünk kell, hogy az szép fejlődésnek indult. 1845. évben alakult meg a kaszinó, ez évben fennállásának 44-ik évét tölti be. Elnökké az lett, ki már az egyesület megalakulásakor az alelnöki széklet foglalta el Kosztyik János ur személyében. Megválasztottak továbbá alelnöki: Grünér Jakab, jegyzőül: Katona Sándor, aljegyzőül: Grünér Ádám, pénztárosul: Herz Ede, könyvtárosul: Krahl Zsigmond, segédkönyvtárosul: Blanhorn Márk, ügyészül: Deutsch Zsigmond. Választott még 12 tagu választmány és 5 tagu könyvtári bizottság. Az egyetel pénztárában mint 1889. évi pénzmáradvány: 126 frt és 9 kr. van.

Levelezői tisztifelhöz híven, ez uttal lehetetlen megem emlékeznünk Ó-Kanizsa egyik újonnan létesített emberbaráti egyesületéről: az önkéntes tűzoltó-századról. — Fájdalommal kell kimondanunk, hogy ez a derék egyetel a mily sok szép reményekre jogosítottan indult meg, most oly visszahanyatlólag tesped az édes semmivetésben. Az igazságnak megfelelőleg azonban siettünk annyit megjegyezni, hogy ennek nem a század az oka, hanem részben a város, mely a legénység téli ruhájáról nem gondoskodott; pedig ha már annyit költött az egyetelre ugy ezt a kiadást is még megengedhetette volna Ó-Kanizsa magának. A másik lényeges ok a vissza maradásra meg az, hogy a legénység derék kiképző-tisztje, Veisz Ferencz ur, bizonyos kellemtelenség miatt lemondott tiszti állásáról és így most a gyakorlatok szünetelnek. A közérdeket tekintve nagyon ohajtandó lenne, ha ugy az egyik, mint a másik ok mihamarább megszűnnék és tűzoltó-egyletünk újra a haladás terére lépne.

Cunctator.

Helyi és vidéki hírek.

Tisztelt olvasóközönségünknek szívből kívánunk: — boldog új évet! A szerk. és kiadó.

Bács-Bodrogi megye tisztikara. Mikorra soraink napvilágot láttak, akkorára már rég lezajlott megyénk tisztújító közgyűlése és hazaszerzte tudva van annak eredménye is. E szerény soroknak nincs is egyéb célja, mint hogy őszinte, lelkes örömeinknek adjunk kifejezést azon tény fölött, hogy 1-ör „Bácsország“ alispáni székét ismét az a jellem szilárd, fíradhatlan tisztviselő foglalja el a jövőben, a ki e minőségben a múltban már oly sok s oly elévületlen érdemeket szerzett magának; — és 2-or hogy e tisztújító közgyűlésben a zentai járás is ugyanazon főszolgabíró nyerte el újra, kit kerülete rajongásig szeret s kit az összlakosság bizalmával föltétlenül megfizetel. Atalában, a mint az már köztudomásu dolog, a megyénkbeli tisztújítás eredménye minden körben a legjobb benyomást szülte, mert ott a valódi érdem kinekinek meghozta a maga megérdemelt jutalmát. Hogy pedig az ily bölcsen és igazságszeretón történt legyen, abban nagy, legnagyobb része van megyénk szeretve tisztelt főispánjának, mélt. Sándor Béla urnak.

Nemeslelkűség. Semmi sem dicsérei szebben, vasúti vállalkozónk, Gfrerer Miklós ur nemes szívét, mint az a cselekedete, hogy az újvízi üdvözetek megváltása czimén városi tanácsunkhoz 300 forintot küldött a szegénysorsu iskolás gyermekek segélyezésére czéljából, mely összegből 150 forintot a gymn., 150 forintot pedig a népiskolai osztályok tanulói kaptak meg, mely pénzen a szegény tanulók téli ruhával láttatnak el. Isten áldja meg ezernyi áldásával a nemes szívű férfit!

Az I. zentai nőegylet tisztikara. Deczem. 22. választotta meg a fentjelzett nőegylet elöljáróságát, még pedig a következőképen: Elnök: Matkóczy Matkóczy Lajosné; alelnökök: Peszarszky Györgyné és Özv. Freundné Ernesztin; titkár: Husszagh Nándor; jegyző: Burány Pál; pénztárnok: Dudás István; ugyanekkor egyben kiegészített a választmány is. Es most már, nemes hölgyek! Munkára fel!

Helyreigazítás. Mint bennünket egyik tekintélyes vár. képviselő értesített, az ovodai kisedek karácsony-fájára előirányzott 40 forintot

a képviselőt nemcsak nem törölte a költségvetésből, sőt inkább azt készséggel szavazta meg. Bizonyíték erre az, hogy mindkét ovodában volt karácsonyfa felállítva. — Örömmel igazítjuk helyre multkor e tárgyról irt közleményünket, azon óhajjal toldva meg azonban, vajha a képviselőtének ez áldozat-készsége, ha közjóról közzéírásról leszen szó, neesak akkor nyilvánuljon, midőn szerényke — 40 forint forog kérdésben.

Az új lakos. Városunk I. kántora, Sztudényi Gyula, állomását 1890. jan. 1. elfoglalja. szívből kívánjuk Zentára történendő költözését tiszt, barátunk soha meg ne bánja.

Üdvös mozgalom. Földő Appel Ede r. k. plebánusnak egy igen nemes czélú egyetel alapításán fáradozik, az ugynevezett „rongyos egyetel“-en. A ki tudja, mily sokat tehet ez a humanus irányú egyesület, ha akad nemes szívű vezérférfiu az ügy kedvezményezésére és keresztívítelésére, az csak a legmelegebb érzellemmel üdvözölheti a föltisztelendő urat s nemes eszméjét. Vajha jövő számunkban már az egyetel megalakulásáról irhatnánk!

Szerencse a szerencsétlenségben. Fíradhatlan tiszti főorvosunk, Dr. Révay János, csütörtökön délelőtti 10 órakor hivatalos körútjából egyik városi közfogatot hazafelé hajtatott, mikor a lónak az Eötvös utcában, Nagy József vendéglője előtt megriadtak s vágatva rohantak előre. A kocsis be akart kanyarodni a városházához, de a szárn, a roppant sebességben nagyot farolt és iszonyu erővel a piac tégla keretéhez, innen pedig az ép ott álló s karvastagságu akácfaához ütődött, (mely derékban azonnal ketté törött, — felfordult és darabokra tört, szerencsére derék főorvosunk repülés közben kikerülte a fa irányát és puha talajra, egy csomó hóba esett. A kis ijedtségen kívül nem is történt egyéb a tiszt, doktor ural, mint csupán az, hogy Révai ur a piac kellő közepén a szó szoros értelmében valószínűleg meg azt az ünnepi szolozsmát: „Im arczunkra borulunk!“ . . . .

Nyilt panasz. Panaszt vettünk az ipartestülettől, hogy a jan. 5-re hirdettet s kapitányilag jóvá is hagyott iparos táncszertélyt a polgármester hivataltól beszüntette s a helyett e napon a tűzoltó-századnak engedte meg a bál tarthatását, holott pedig — mint panaszukban említik — e táncvizsgálatom jövedelme egyedül a szegény sorsu iparos tanulók javára és így tisztán jótékony közczélra lett volna fordítandó. — (Vigasztalójék meg a tiszt, ipartestület, egy-két héttel előbb vagy utóbb tartani a bált, mit sem határoz, a fődolog az hogy közönség, jövedelem legyen. Szerk.)

Népszerű felolvasás. A z. tanári kör által ádventben rendezett népszerű felolvasások utolsóját mult vasárnap Tóth Lajos tanár ur tartotta e czimén: „A kereszténység küzdelme a pogányság felett — Magyarország“ A kiválóan érdekes felolvasásról itt nem szólnak bővebben, mert az a tiszt, felolvasó ur szíveségéből jövőben lapunk tárcza-rovata hozni fogja. Közönség igen nagy számmal volt jelen, ki az élvezetért nevezett tanár urat zajosan megéljenzte. — Most a fasugon át az ily nemes előadások szünetelni fognak, hogy a bőjti idény alatt folytatást nyerjenek.

Régiség. Dr. Dudás Gyula, tudomány szomjas képzetű földünk, régi okmányokból kikutatta, hogy Zombor ősi neve Szent-Mihály volt; de mert a birtok a Czobor család tulajdonát képezte, neveztetett el a község Czobor Sz. Mihálynak, a későbbi írók által pedig egyszerűen Czobornak, majd mai nevén — Zombornak.

Himen hír. Szokola Gyula, Csantavér község derék jegyzője eljegyezte Szabadkáról Lichtneker Andrást a „Bárány“ vendéglő tulajdonosának sógorját, Kaas Mariska kisasszonyt. Teljes boldogságot kívánunk!

Vallási örült. Oluski Milos, szanádi ember vallási fanatizmusban megőrült. Nazarens lett a júnior, s ebbe teljesen belebolondult. Egy szanádi kocsmában föllélt az asztalon s ilyenforma „kinyilatkozást“ eresztett meg: „Én vagyok a nagyságos úristennek a prófétája, én Oluski Milos, a ki meg akarom alázni a gőgöketek és föl akarom szabadítani az elnyomottakat.“ Ez után arra tüzelt hallgatóit, hogy a papot verjék a plebániból és adják át a lakást egy öreg kolduznak. A szánandó Oluski ekkor biblia leveleket szórt szét a nép között, mely végre is megkötözte a szerencsétlen nazarens prófétát, mivel a gyengebekkel kegyetlenkedni is kezdett. Most a szegedi közkórházban ápolják.

Utóhangok. „Saját kárán tanul a magyar!“ ezt mondja egyik régi közmondásunk. És igaz van! — Most, hogy színészeink tovaementek, a multak fölött gondolkodva nem állhatjuk meg, mikép tiszt, közönségünknek jövőre való tekintetből egy alkalmas tanácsal ne szolgáljunk, melyet minden olyan időben megtartani helyes is, meg hasznos is leszen. Ugyanis: Ha jövőre Zentára színtársulat jönni készül, a multtól vizsgálva nem riadva, bérreljen helyeket a t. közönség, hanem a következő határozott kikötések mellett: 1-ör A színtársulat névsora, ezeknek művészi szak-körük és tehetségük fokozata a bérlőkkel előre közöltessenek, mely a valóssággal mindenben megegyezék. 2-or A 12 bérletre a műsor előre összeállítandó és estétől-estére szigo-

ruan betartandó legyen. 3-or A bérlet-dij csupán a 12 előadás lejátszása után fizetessék ki, vagyis akkor midőn az igazgató előleges ígéreteinek mindenben eleget tett.

Szilveszter es. A Z. „Casino-egylet“ decz. 31. esti 8 órakor ünnepies és tréfiás Szilveszter-estét rendez, hol — egyebek között — 100 drb. fánk (egy drb-ba 1 csász. és kir. arany) és 3 füveg pezsgő sorsoltatik ki. Ohajtandó hogy az estélyen minél számosabban vegyenek részt, az ó-év eltömetése annál kedélyesebben történjék.

Irodalom.

A „Képes Családi Lapok“ szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilap már tizenegy év óta küzd hazafias lelkesedéssel és kitartással nemzeti irodalmunk bátyáján; már tizenegy év óta lobogtatja a nemzeti művelődésnek, izlés nemessítésnek a zászlaját, most is, a midőn Brankovics György, jeles szerkesztése mellett már tizenkettedik évfolyamába lép a legelőkelőbb a legkitűnőbb írók, írók műveivel indul — a nemzeti-ségünket még mindig fenyegető s hazánkat sáska rajként előzőnlő német szépirodalmi lapok elleni hadjáratra. A „Képes Családi Lapok“ munkatársai: Jókai Mór, Tolnai Lajos, Mikszáth Kálmán, Dalmady Győző, Tomérdek (Jeszenszky Dániel), Lauka Gusztáv, Brankovics György, Rudnyánszki Gyula, Pósa Lajos, Prém József, Dr. Sziklay János, Palágyi Lajos, Incédy László, Muray Károly, Méry Károly, Petri Mór, Dr. Roditzky Jenő, Benitzky Bajza Kenka, Büttner Lina, Nagyvárady Mina, Kuliffay Benitzky Irma, Hevesiné Sikor Margit, Faghné Gyujtó Izabella, Gaál Karolin, Karlovsky Ida, Harmath Lujza stb. stb. Vajjon ki eserlőnlő fel ez előkelő szellemi kamatot termekéit a külföld műveivel! Magyar ember bizonyára nem! S a magyar nő — még kevésbé. — A „Képes Családi Lapok“ az összes szépirodalmi lapok között a legelőkelőbb, legváltozatosabb. Tartalma az irodalom minden válfaját felöleli! képei a leghevesebb festők műveit mutatják be! „Hölgyek Lapja“ czimű divat melléklete a legújabb divatképeket hozza, a nevelés, az egészség, a gazdaság, a kerestet a konyha terén nincs oly kérdés, a melyet ne tárgyalna. „Regény melléklete“ három-négy eredeti regénnyel ajándékozta meg évenként előfizetőit. — „Zöldborítéka“ telve van mulattató apróságokkal talányokkal, melyeknek megfejtői értékes jutalmakat kapnak! — S a „Képes Családi Lapok“ dacára sokoldalúságunknak, még is bátran kezébe adhatók a család minden rendű és koru tagjának, dacára gazdag tartalmának mégis a legelőkelőbb szépirodalmi képes hetilap. Előfizetési ára a „Hölgyek Lapjával“ s a „Regény melléklettel“ együtt egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. o. é. s a kiadó hivatal: Budapestben, nagykorona utca 20. szám melyhez az előfizetések legczéljában postautalványon intézendők, kiváratra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatószámokkal.

30.000 példányban megjelenő, Budapesti czi mű képes politikai napilap, — mely immár XIII-ik évfolyamát futja, — évről-évre nagyobb elterjedésnek örvend. Ma már amnyi példányban jelenik meg, hogy két rotációs-gépen nyomják, a mi hírlapirodalmunkban valóban páratlanul álló eset. A „Budapest“ e szokatlan terjedését egyrészt határozott nemzeties függetlenes irányának és kitűnő tudósításainak, másrészt pedig eredeti rajzok után készült képeinek köszönheti. A „Budapest“, — nem csinálva kétkulcsos politikát mint az mai napság már a hírlapirodalomban is szokásos, — nyiltan és kiterőtlan Magyarország teljes állama függetlenségére és önállóságára mellett küzd. Azt akarja, hogy legyen önálló vánterületünk, nemzeti hadseregünk, saját bankunk, külön külképviseletünk; szóval odátörékszük, hogy hazánk minden idegen beavatkozástól menten saját maga intézhesse államügyeit. S e törekvésében politikai életünknek olyan kitűnőségei támogatják, mint Irányi Dániel, Ugron Gábor, Madarász József, Thaly Kálmán, Polónyi Géza, Törzs Kálmán, Petrich Ferencz, Lukács Gyula, Orbán Balázs, Tóth Ernő, Enyedi Lukács, Mezei Ernő, stb kiktől ismételtlen hozott már a „Budapest“ nagyérdékű közleményeket, s a kiknek ígérete bírja a szerkesztőség, hogy a lapot szellemileg továbbra is támogatni fogják. De a „Budapest“ nyiltan bevallott politikai irányának szilárd és következetes megtartása mellett arra is kiváló gondolt fordít, hogy olvasói ugy a hazai, mint a külföldi nevezetesebb eseményekről gyors és megbízható értesítést nyerjenek. E végből olyan levelezői kart szervezett, a minő egy lapnak sines. Csak itt az országban 254 rendes levelezője van a Budapest-nek. E mellett állandó tudósítókat tart Bécsben, Belgrádban, Bukarestben, Berlinben, Konstantinápolyban, Párisban, Pétervárott, Rómában, Szófiában, Zágrábban és New-Yorkban. A párisi kiállításra küllő állandó tudósítót és rajzolóit küldött a „Budapest“. — Turinban, Kossuth Lajos nagy hazánkfa küllő is fogadta ez év nyarán a „Budapest“, rajzolóját, kiktől tö. b. eredeti rajz vár megjelenése. — A szorakoztató olvasmányokra szintén nagy súlyt helyez a „Budapest“. — Tárcza-rovata élénk és változatos; a mit eléggé igazol az is, hogy a közelmúltban irodalmunk majd mindegyik jelese felkereste dolgozataival a „Budapest-et. — Költe-

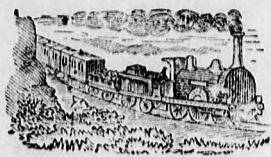
ményeket hozott: Abrányi Emiltől, Bartók Lajostól, Illyés Balinttól, Inczédy Lászlótól, Kiss Józseftől, Komócsi Józseftől, Kisteleki Edétől, Koroda Páltól, Ney Ferentzától, Luby Sándortól, Pósa Lajostól, Petri Mórtól, Reviczki Gyulától, Váradi Antaltól stb. Tárakat irtak Abrai Károly, Bródi Sándor, Degré Alajos, Erdélyi Gyula, Haller József gr., Muray Károly, Porzolt Kálmán, Sebők Zsigmond, Sziklay János, Tolnay Lejos, Vay Sándor, gr. stb. Regényeire, hasonlóképp mindig kiváló gondot fordít a „Budapest”: arra törekedvén, hogy ne csak érdekesítő, ha nem irodalmi színvonalú állók is legyenek, a mire nézve különben elég kezességét nyújtanak állandó regényírói u. m.: V. Gaál Karolina, Muray Károly, Mártonffy Frigyes, Sziklay János, Mátrai B. Béla, Tolna Lajos stb. Ezek mellett a „Budapest” folyvást három regényt közöl egyszerre, sőt midőn közlendőknek anyaga megengedi négy regényt is közöl, mint azt a nyár folyamán is tette. — Ezekon kívül, „Uj Budapest, ezim alatt vasárnaponként humorisztikus hetimelléklet csatoltatik

a főlaphoz egészen ingyen. E humorisztikus melléklet kitűnő a politikai és társadalmi élet ferdeségeit, hoz józsi adomákat, tréfás megjegyzéseket: végül pedig minden héten egy-egy talányt közöl, a melynek megfejtői között értékes jutalmok nyelveket sorsol ki. — Ha még tudjuk, hogy e lap „Kis Gazda rovata egy a mezőgazdaságra, mint az ipartígyekre kiváló gondot fordít, s a közgazdaságot — a többi lapoktól eltérőleg — akként kezeli, hogy az bárki által könnyen megérthető: úgy bátran elmondhatjuk hogy a „Budapest” — mely tényleg a legolcsóbb lap hazánkban — minden tekintetben alkalmas arra, hogy minden magyar család állandó látogatója házi barátja legyen. Előfizetési ára egy hóra csak 1 frt; negyedévre 3 frt; félévre 6 frt, egy évre 12 frt. A „Budapest” előfizetői még a következő kedvezményben részesülnek: Aki egész évre előfizet és az előfizetési összeget (12 frt) egyszerre küldi be, az a „Budapest” Nagy Képes Naptárát ingyen, aki fél évre előfizet

s az előfizetési összeget (6 frt) egyszerre küldi be, az a „Budapest” Kis Képes Naptárát ingyen vagy a Nagy Képes Naptárát 40 kr-ért a ki negyedévre fizet elő s az előfizetési összeget (3 frt) egyszerre küldi be: az a „Kis Képes Mese-naptár” ingyen vagy a Nagy Naptár 50 kr-ért, vagy a Kis Naptár 25 kr. kedvezményes ár mellett fogja kapni. Mutatvány-számokkal bárkinek ingyen szolgál a „Budapest” kiadó hivatala. IV. ker., Sarkantyus-utca 3. sz. a

— „Kis Újság” hazánk legolcsóbb politikailag független néplapja. — Jelszava: „Népjólét és független Magyarország!” Van benne jó vezérezékek, a legfontosabb politikai hírek, érdekes helyi és vidéki közlemények a legkimerítőbb tudósításban, 2 érdekesítő regény, stb. Előfizetési árak: 1 hóra 75 kr.; egy negyed évre 2 frt 25 kr., egy fél évre 4 frt 50 kr. — Mutatvány-számokat ingyen küld a „Kis Újság” kiadóhivatala, Budapest, IV. ker., Sarkantyus-utca 3. szám.

Vasuti me-

netrend.

Szabadka	450*	351	Ó-Becse	500	412
Verucics	520	423	Petrovosszello	530	444
Ó-Kanizsa	542	445	Moholy	550	506
Bogaras	606	511	Ada	605	524
Zenta érkezés	634	539	Zenta érkezés	639	558
„ indul	709	559	„ indul	659	618
Ada	748	638	Bogaras	734	651
Moholy	806	656	Ó-Kanizsa	800	717
Petrovosszello	828	718	Verucics	822	739
Ó-Becse	855	745	Szabadka	849	806

Zenta	644	Szeged	291
Adorján	711	Röszke	310
Ó-Kanizsa	749	Horgos érkezés	321
Martonos	808	„ indul	331
Horgos érkezés	829	Martonos	357
„ indul	839	Ó-Kanizsa	429
Röszke	858	Adorján	457
Szeged	923	Zenta	525

ÁRAK: ZENTÁRÓL SZÁMITVA.

Ada	1.80	1.50	1.30	Moholy	1.90	1.60	1.40
Adorján	1.60	1.30	1.10	Ó-Becse	1.90	1.60	1.40
Petrovossz.	1.40	1.10	0.90	Ó-Kanizsa	1.10	0.80	0.60
Bogaras	1.60	1.30	1.10	„ száll.	1.10	0.80	0.60
Horgos	1.80	1.50	1.30	Ó-Kanizsa	1.10	0.80	0.60
Martonos	1.40	1.10	0.90	Szabadka	2.00	1.70	1.50

*Az aláhuzott percek az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő időt jelentik.

Felelős szerkesztő: HARSÁNYI JÁNOS.
Kiadólaptulajdonos: SCHVARCZ SÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Utánzások ellen minta és jeggyel védve.

GYOMORSÓ

Schaumann Gyula vidéki gyógyszerész-től Stockerauban.

emésztési zavaroknál és gyomorhajok ellen évek óta kipróbált étrendi szer.

Kapható az osztrák-magyar monarchia minden jónevű gyógyszerésztárában.

Egy doboz ára 75 kr.

Postaszékküldés legkevesebb két doboz vételénél utánvéttel.

Főraktár: SCHAUMANN GYULA

vidéki gyógyszerész Stockerauban.

Gyógyászati szaklapok véleménye e gyomorsó értékéről.

Wiener Medicinische Wochenschrift (Bécsi gyógyászati hetilap) 1878-15. szám. A Schaumann Gyula ur stockerai gyógyszerésztárából való gyomorsó egy oly szer, mely emésztési zavaroknál, a gyomor gyengeségénél annak hurutjánál, vagy chez való hajlamoknál étvágytalanságnál stb. igen jó hatású bir és nemcsak étrendi s minden étkezésnél használandó, hanem leginkább gyógyászati szemek kell azt tekinteni. Annak összetétele, melyekben a legjobban kipróbált anyagok köztük olyanok, melyeknek magyszerű hivatása csak a legújabb korban lett köztudomású — képviselve vannak, érthetővé teszi ama jó sikereket, melyek annak alkalmazása által elértnek. És mindenki, aki tudja, hogy az emésztési zavarok mennyire befolyásolják az ember egészségi állapotát s mennyire lefoszadják az egész testalkatot, el fogja ismerni egy ilyen szer fontosságát.

Wiener Medicinische Blätter (Bécsi gyógyászati lapok) 1878-22. szám. A stockerai vidéki gyógyszerész-tulajdonosa Schaumann Gyula gyógyszerész által készített gyomorsó különösen idült gyomorhurutnál jön ésszerűen alkalmazásába. Leginkább azon előnyvel bir az egyéb rossz emésztéseknél használt szerek fölött, hogy könnyen élvezhető és hosszabb ideig vehető a nélkül, hogy ártana. Különösen rossz emésztéssel bíró egyének részére ajánlatos.

Tudomásul: Megbízható vevőim és elárúsítóim tudomra adták, hogy itt ott a concurrensok, a kiknek fogalmuk sincs a gyomorsó összetételéről, minden érték nélküli szemet készítenek és az enyéimhez hasonló dobozokban elárúsítják, amivel is kerem arra figyelni, hogy a dobozokon az én aláírásom látható legyen. Schaumann Gyula.

PSEHRHOFER J.-féle

gyógyszertár Bécsben

„Singerstrasse 15 sz. Zum gold. Reichsapfel“.

Vértisztító labdacsoK elzött egyetemes labdacsoK neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemelték, mivel csakugyan igen sok oly betegség létezik, melyben a labdacsoK csodás hatásukat fényesen bebizonyították.

Évtizedek óta ezen labdacsoK általában igen el vannak terjedve, számtalan orvos rendeli azt s alig akad család, melyben ezen kitűnő háziszertől ne volna egy kis készlet.

1 doboz 15 labdacsoK 21 kr, 1 tekercs 6 dobozzal 1 frt 5 kr, bérmentes utávét mellett megküldéssel 1 frt 10 kr.

A pénz előleges beküldése mellett, bérmentes megküldéssel együtt 1 tekercs labdacsoK 1 frt 25 kr., 2 tekercs 2 frt 30 kr., 3 tekercs 3 frt 35 kr., 4 tekercs 4 frt 40 kr., 5 tekercs 5 frt 20 kr., 10 tekercs 9 frt 20 kr. (1 tekercsnel kevesebb nem küldetik szét).

Kéretik határozottan Pserhofer J.-féle vértisztító labdacsoKot kérni s arra ügyelni, hogy a dobozok tetején levő felírás minden dobozon a használati utasításban látható Pserhofer J. névaláírással el legyen látva és pedig véres nyomásban.

Fagy-balzsam, PSEHRHOFER J.-től 1 tégely 40 kr, bérmentes megküldéssel 65 kr.

Keskeny utifü-nyelv, hurut, rekedtség, göreskőhögés stb. ellen, 1 palack 50 kr.

Amerikai köszvény-kenőcs, 1 forint 20 kr.

Por lábizzadás ellen, Egy doboz ára 50 kr, bérmentes megküldés mellett 75 kr.

Golyva-balzsam, 1 üvege 40 kr, bérmentes megküldéssel 65 kr.

Elet-esszencia (prágai cseppek), megromlott gyomor, rossz emésztés ellen. Egy üvege 22 kr.

Angol csoda balzsam, 1 üveggel 50 kr, egy kis üveggel 12 kr.

Fiaker-por, köhögés stb. ellen 1 dobozzal 35 kr, bérmentes megküldéssel 60 kr.

Tannochinin-hajkenőcs, PSEHRHOFER J.-től a legjobb hajnövesztő szer, 1 szelence 2 frt.

Egyetemes tapasz, STEUDEL tanártól sebek ellen jónak bizonyult háziszert. Egy tégely 50 krajczár, bérmentes megküldéssel 75 kr.

Egyetemes tisztító só, BULLRICH A. W.-től. Kitűnő háziszert megzavart emésztés minden következményei ellen. Egy csomag ára 1 frt.

Az itt felsorolt készítményeken kívül, valamennyi az ausztriai lapokban hirdett bel- és külföldi gyógyászati különlegesség készleten tartatik, s minden esetleg raktáron nem levő cikket kívánatra pontosan s legutányosabban beszereztetik.

Postai küldemények az összeg beküldése, nagyobb megrendelések-nél utánvétel mellett a leggyorsabban eszközöltetnek.

A pénz előleges beküldése mellett (legkevesebb postautalvány mellett, a viteldij sokkal kevesebbe kerül, mint az utánvétel mellett való küldésnél.

6-12.

Gyors s biztos segítség gyomorhajok s azok következményei ellen.

Az egészség fenntartására, az életvedyek s ennek folytán a vérnek tisztítására és tiszta állapotban való fenntartására és a jó emésztés elősegítésére a legjobb s leghatásosabb szer a már is mindentűt ismeretes és kedvelt

életbalzsam Dr. ROSA-tól.

Ezen életbalzsam a legjobb s leggyógyhatásosabb gyógyfűvekből a legrendesebbben van készítve s különösen minden emésztési bajok, gyomorgöres, étvágytalanság, savanyus felbűfögés, vértelenség, aranyeres bajok stb. stb. ellen teljesen hathatósan bizonyul. Ily kitűnő hatású következtében ezen életbalzsam egy megbízható házi-szerévé lett a népek. Ára egy nagy üveggel 1 frt, kis üveggel 50 kr. Ellis-merő iratok ezzel bárkinek betekintés végett rendelkezésre állnak.

Óvás! Hamisítások elkerülése végett, mindenkit figyelmeztetek, hogy az egyedüli általános az eredeti utasítás szerint készített „Dr. ROSA-féle életbalzsam” minden üvegekeje kék burkolba van csomagolva, melynek hosszoldalán „Dr. ROSA életbalzsama a „fekete sashoz” címzett gyógyszerésztárából. FRAGNER B. Prága 205-III.”-nak, csak, magyar és francia nyelven olvasható, széles feleim pedig az ide nyomott védjegy látható.

Dr. ROSA életbalzsama valódián kapható csak a készítő

FRAGNER B.

Főraktárában, gyógyszerésztár „a fekete sashoz” Prágában 205-III., és BUDAPESTEN Török József ur gyógyszerésznél, Király-utca 12. sz. Budai Emil ur városi gyógyszerésztárában a Városház-téren. Az osztr.-magy. monarchia minden nagyobb gyógyszerésztárában van raktár ezen életbalzsamból. Ugyanott kapható:

„prágai általános házi-kenőcs”

több ezer hálynyilatkozattal elismert biztos gyógyszer mindenféle gyuladások, sebek és gemyedések ellen. Ezen kenőcs biztos eredménnyel használható a női emlő gyuladásánál, a tej töspedésnél szüléskor, kelevényel, vérdaganatoknál, genyes fakadékoknál, pokolvarnál, körömgögnél, az ugynevezett körömgögnél, elkenyenyedéseknél, felpuffadásoknál, mirigydaganatoknál, zsirdaganatoknál, érzékenlen tagoknál stb. Minden gyuladást, daganatot, elkenyenyedést, felpuffadást a legrövidebb idő alatt eltávolít; s ahol már gemyedés mutatkozik, ott a daganatot legrövidebb idő alatt fájdalom nélkül felszívja, kisereti és kigyógyítja.

Kapható 25 és 35 krajczáros szelencékben.

Óvás! Mintán a prágai általános házi-kenőcsöt sokszor utánózzák, mindenkit figyelmeztetek, hogy ez eredeti utasítás szerint csak nálam lesz készítve, s csak akkor valódi, ha a sarga csezelence, melybe töltetik, vörös használati utasításokba (melyek 9 nyelven nyomták) és kék kartonba, melyen az ide nyomott védjegy látható — burkolva van.

HALLÁSI BALZSAM a legbizonytaltabb, számtalan próbatét által legresegere. Egy üveg ára 1 frt.

